

Kwaliteitszorg Onderhoud Melkinstallaties

Peter Huijsmans (gedetacheerd bij PR)

Het project Kwaliteitszorg Onderhoud Melkinstallaties (KOM) functioneert nu drie jaar. Het project voorziet duidelijk in een behoefte om de kwaliteit van het onderhoud van de melkinstallatie te verbeteren en te borgen. In dit kader worden alle meet- en adviesrapporten, welke gebruikt worden bij een onderhoudsbeurt, opgestuurd naar het secretariaat van het KOM. Jaarlijks worden de onderhoudsmonteurs beoordeeld via een steekproef uit de ingestuurde meet- en adviesrapporten. Er worden instructiedagen gepland voor actualisering van kennis, terugkoppeling van beoordelingen en het ijken van de gebruikte meetapparatuur. Verder zijn het afgelopen jaar de eerste certificaten "Onderhoudsmonteur" uitgereikt.

De afgelopen jaren is het aantal melkleveranciers fors gedaald tot ongeveer 33.000. Het aantal meet- en adviesrapporten heeft zich voor het eerst in jaren gestabiliseerd op bijna 30.000. De oorzaak ligt waarschijnlijk in het uitvoeren van meer halfjaarlijkse onderhoudsbeurten en in het feit dat veel van de gestopte bedrijven geen vast onderhoudsabonnement hadden. Er zijn nagenoeg geen verschillen tussen de merken. Eén merk heeft echter wel duidelijk wat minder meet- en adviesrapporten ingestuurd. Dit komt voornamelijk door een verschuiving in het eigen dealernet. De weergegeven aantallen meet- en adviesrapporten bevatten ook de ingestuurde halfjaarlijkse onderhoudsabonnementen. Uit een enquête blijkt dat ongeveer 15 % van de onderhoudsbeurten met een halfjaarlijks interval plaatsvindt.

Jaarlijkse instructiedagen

Deze zogenaamde TIC-instructiedagen worden georganiseerd door het KOM en worden in samenwerking met het Praktijkonderzoek

Rundvee, Schapen en Paarden (PR) uitgevoerd. Naast de inbreng van het KOM verzorgt de heer Wemmenhove (PR) enkele inleidingen over actuele onderwerpen zoals bijv. melkkwaliteit, technische ontwikkelingen en de nieuwe ISO-normen. Dit jaar verzorgt ook de gezondheidsdienst (GD) een inleiding over mastitis, de verwekkers en het celgetal BO-programma. Het afgelopen jaar hebben we in de voorjaars- en najaarsronde tezamen 25 bijeenkomsten gehad. In totaal zijn er 310 mensen bij deze bijeenkomsten aanwezig geweest. De opzet om alle merken éénmaal per jaar de mogelijkheid te bieden deze instructiedag met het ijken van de meetapparatuur te volgen is goed geslaagd.

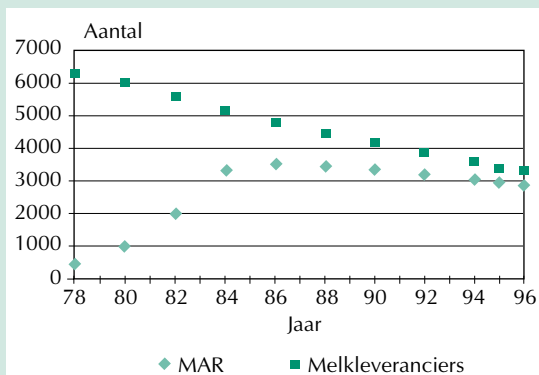
Resultaten beoordeling onderhoudsmonteurs

Om de kwaliteit van het onderhoud van de melkinstallatie op een hoog peil te krijgen, maar ook te houden is bij de opzet van het project gekozen voor een beoordeling van de onderhoudsmonteur via een steekproef uit de ingestuurde meet- en adviesrapporten. Een onderhoudsmonteur krijgt normaal gesproken een beoordeling indien er jaarlijks minimaal 50 meet- en adviesrapporten worden ingestuurd. Op verzoek worden er echter ook wel beoordelingen uitgevoerd indien er minder rapporten beschikbaar zijn. Bij de beoordeling wordt het hele rapport betrokken. Het gaat hierbij om de volledige invulling van de bedrijfsgegevens en metingen, maar ook om de conclusies, opmerkingen en adviezen. De verschillende onderdelen worden afhankelijk van hun belangrijkheid gewogen en meegenomen in de eindbeoordeling. De belangrijkste onderdelen zijn meetrubriek 2, met de luchtverbruiken en de bepaling van de reservecapaciteit en meetrubriek 4 met het pulsatiesysteem. De gemiddelde eindbeoordeling over 1996 ligt op een 7,2. Ten opzichte

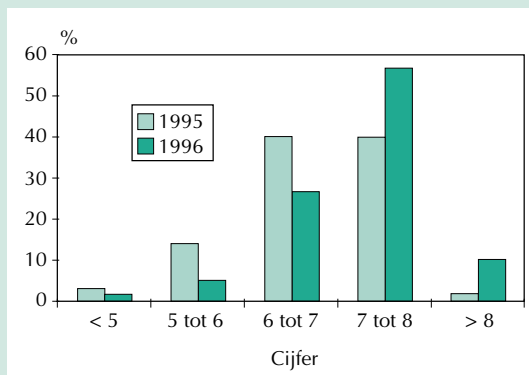
De eerste certificaten "Onderhoudsmonteur" zijn uitgereikt.

Figuur 1 Aantal ingestuurde meet- en adviesrapporten en melkleveranciers in de afgelopen jaren

Figuur 2 Frequentieverdeling (%) van de beoordeling van respectievelijk 205 en 218 onderhoudsmonteurs

van 1995 is dit met 0,4 gestegen. Het aantal onvoldoendes is sterk afgenomen van 17 % in 1995 naar 6,5 % in 1996. Het wil niet zeggen dat de kwaliteit van het uitgevoerde werk slecht is bij de meet- en adviesrapporten die laag scoren. Wel is de kans groter dat dingen over het hoofd worden gezien, indien de metingen op het rapport niet volledig worden uitgevoerd. De verbetering ten opzichte van 1996 is vooral terug te vinden in een completere invulling van de metingen en vaak wordt ook meer aandacht besteed aan de beoordeling van de gevonden waarden. De beoordeling van het pulsatiesysteem kan op veel rapporten nog verbeterd worden. Op te veel rapporten (bedrijven) voldoet het pulsatiesysteem namelijk niet meer aan de gestelde ISO-normen. Dit moet men duidelijk aangeven en voorzien van een advies. Of de afwijkingen hersteld worden blijft voorlopig nog de keus van de veehouder.

Ontwikkeling kwaliteitsborging op het melkveebedrijf

De ontwikkelingen van kwaliteitsborging op het melkveebedrijf gaan hard. Alleen een controle op het eindproduct is niet voldoende. Het hele proces van voer en water dat via de koe het eindproduct melk oplevert zal geborgd moeten worden. Dit kan niet zomaar in één keer. Het

project Keten Kwaliteit Melk (KKM) heeft in een testfase, waarin ruim 100 melkveebedrijven meededen, een inventarisatie uitgevoerd naar de verschillende onderdelen in het proces. Aan de hand hiervan zullen er normen en criteria worden opgesteld welke gebruikt worden bij de start van het certificeren van melkveebedrijven in begin 1998. De melkinstallaties is hierin een belangrijk onderdeel. Deze dient namelijk regelmatig (jaarlijks) te worden onderhouden door een, in de toekomst gecertificeerde, onderhoudsmonteur. Ook het werk van de onderhoudsmonteur zal waarschijnlijk via steekproeven worden gecontroleerd.

Eerste certificaten "Onderhoudsmonteurs"

Het afgelopen jaar is er door het project KOM en het Praktijkonderzoek een verdere invulling gegeven aan een cursus Onderhoudsmonteur. In het najaar van 1996 heeft een pilotgroep, bestaande uit onderhoudsmonteurs van verschillende merken, deze cursus gevolgd. De eerste certificaten "Onderhoudsmonteur" zijn in april aan deze cursisten uitgereikt. Tezamen met de cursisten is een evaluatie uitgevoerd. Naar aanleiding hiervan zijn enkele wijzigingen voorgesteld richting de VEMI. Graag willen we dit najaar een nieuwe start maken met de cursus "Certificering Onderhoudsmonteur".

